

Sarlakid

Autor: Reet Raukas

Sarlakid on laste lööbelistest nakkushaigustest ainus, mida põhjustavad bakterid – A-grupi hemolüütilised **streptokokid**. Haigus levib piisknakkusena haigelt või bakterikandjalt, kuid võimalik on ka ülekandumine esemete ja kolmandate isikute kaudu. Sagedamini haigestuvad 3–12-aastased lapsed, löimetusaeg on 2–4 päeva.

Haiguse algus on äge, tekib kõrge palavik, kurguvalu, oksendamine. Lapse enesetunne on väga halb. Suulagi, põskede siseküljed ja mandlid punetavad intensiivselt, keel võib olla algul kaetud valge katuga, kuid edaspidi muutub erkpunaseks – tekib nn vaarikakeel. Samal ajal tursuvad kaela lümfisõlmed ning võivad muutuda valulikuks. Esimesel või teisel haiguspäeval ilmub punetavale nahale peeneteraline lööve, mida esineb rohkem keha külgedel, jäsemete painutuspindadel ja nahavoltidel, kuid see võib levida ka üle kogu keha. Näol paikneb lööve iseloomulikult – põsed ja laup on lööbega kaetud, kuid nina-suukolmnurk jääb kahvatuks ja lööbeta. Löövet ei teki ka peopesadele ja jalataldadel. 2–3 päeva pärast ravi algust lööve kahvatab ning palavik langeb. Mõnel juhul püsib lööve vaid paar tundi ja võib jääda seetõttu isegi märkamata. Kaks nädalat pärast haiguse algust tekib nahaketendus, mis on eriti tugev sõrmeotstel ja jalataldadel.

Haigust diagnoositakse kliinilise pildi ning kurgukaapest leitud haigustekitaja alusel.

Raviks kasutatakse antibiootikume, tänu millele esineb tunduvalt vähem raskeid tüsistusi. Sarlakite vältimiseks ei ole olemas vaktsiini.

Varajase **tüsistusena** võib tekkida mädane keskkõrva- või lümfisõlmede põletik, hilistüsistusena reuma, neeru- või südamelihasepõletik.

© "Tervise ABC" (ISBN 9789985682388). Kõik õigused kaitstud. Autoriõigus Valgus, 20